



# M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 109-400, 369-500

A szerkesztésért és kiadásáért a vezetőigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. október 15.

bb 1. mit láthatunk a mozikban az év végén? - makk károly, keleti márton és banovich tamás rendezők új alkotásai - magyarországon is bemutatják andrzej munk poszthumus filmjét

1 s/sk/m/fm

1964. október 15.

az év végéig több mint husz új játékfilmet tűznek műsorukra a filmszínházak. a novemberi-decemberi bemutatókon számos nagysikerű külföldi alkotással, valamint a magyar filmművészek legújabb munkáival ismerkedhetnek meg a nézők. a mozik vásznára kerül keleti márton rendező „ha egyszer husz év múlva„ című alkotása. a mesterházi lajos regényéből forgatott érdekes lélektani dráma hőse egy fiatalember, aki apja multjának nyomait kutatva saját problémáival találkozik. a film két főszereplője egyetemista, de mindkettőjüket ismeri már a közönség a filmvászonról. a női főszerepet a „párbeszéd„ című alkotásból ismert semjén anita alakítja, a férfi főhőst a „karambol„ című filmben debütált bujtor istván játssza, aki kettős szerepet alakít. ő személyesíti meg az apát és a fiút is. az év végéig bemutatják „az életbe táncoltatott leány„ című első egész estét betöltő magyar táncfilmet is. a forgatókönyvet írta, a diszleteket tervezte és a filmet rendezte: banovich tamás. a táncban elbeszélt történet főszerepét orosz adél, a magyar állami operaház prima-balerinája játssza. - makk károly rendezte mikszáth kálmán „szelistyei asszonyok„ című regénye alapján a „mit csinált felséged 3-5-ig„ című színes, szélesvásznú filmvígjátékot. a két főszerepben psota irént és darvas ivánt láthatjuk.

/folyt. köv./

bb 1. /mit Láthatunk ... 1. folyt./ m

az év végi filmműsor egyik érdekessége lesz andrzej munk poszthumusz filmjének bemutatója. a tragikus körülmények között elhunyt kiváló lengyel filmrendező zofia posmysz ,,egy nő a hajón,, című, hazánkban is megjelent regényét vitte filmre. a felvételeket azonban már nem ő fejezte be. - a szovjet filmművészek a ,,boldogság napja,, című alkotásukkal jelentkeznek. a két főszerepet a nálunk is jól ismert alekszej batalov és tamara szjonima alakítja. ugyancsak a szovjetunióban forgatták a ,,hajnali találkozás,, című történetet. a ,,két vasárnap,, című szovjet filmvígjáték egy lottónyertes fiatal leányról szól.

világszerte nagy érdeklődés előzte meg a ,,kallódó emberek,, című amerikai film bemutatóját, amelynek forgatókönyvét arthur miller írta. - egy sportoló karrierjéről szól az ,,egy ember ára,, című magyarul beszélő angol film, amelynek főszerepét richard harris alakítja. - érdekes alkotással jelentkeznek az olasz művészek is. a bemutatásra kerülő ,,füst,, című film főszereplőit annie girardot, renato salvatori és enrico maric salerno.

a német demokratikus köztársaság és kuba művészei készítettek közösen ,,a preludio akció,, című filmet. hazánkban is műsorra tűzik a nagyszerű csehszlovák alkotást, a cowboy-filmek naiv történetét kigunyoló, vidám limonádé joe-t. ezenkívül számos vígjáték társadalmi dráma és néhány mesefilm szerepel a november-decemberi programban. /mti/

---

bb 3. mustot palackoznak helvécián

vid/ká/sk/m

1964. október 15.

a helvéciái állami gazdaság szakemberei és a kecskeméti konzervgyár mérnökei tavaly musttartósítási kísérleteket végeztek. a szőlőlé frissességének, zamatának megőrzésére 7 eljárást alkalmaztak, amelyek közül néhány kitűnően bevált. az elmúlt év eredményes kísérletei után az idén nagyüzemi méretekben folytatják a must palackozását. a friss vörös, fehér és vegyes borszőlő fajták levéből 30.000 üveget töltenek meg, s a palackozott mustot a télen a gazdaság mintaboltjában hozzák forgalomba. jövőre a kecskeméti konzervgyárban kezdik meg a must nagyüzemi tartósítását, palackozását. /mti/

---

- 2 -

*mti*

bb 2. az elektronikus számítógép receptje 45 millió forintos import megtakarítására

i sl/tr/mövg

1964. október 15.

a kohókban, martinkemencékben használatos magyar gyártmányu samottéglák gyártásához sok külföldi alapanyagot - agyagot és palát - kell vásárolni. évente például 44.000 tonna palát hozunk be, amelynek átszámított értéke eléri a 45 millió forintot. többször felmerült már a kérdés, hogy az importot hazai anyaggal is lehetne helyettesíteni, de mindig elhangzottak ellenérvek és így eddig nem oldódott meg az ügy.

most kikérték a kgm elektronikus számítógépének véleményét, amely uglátszik eldönti a vitát. a géppel számok formájában ismertették, hogy a jó samottéglának milyen kémiai elemeket, oxidokat kell tartalmaznia, s ugyanakkor a gép nyelvére fordítva beadagolták hogy a hazánkban található anyagok milyen részecskéket tartalmaznak és milyen mennyiségben. a gép szorzott, négyzetreemelt és gyököt vont, majd teljes határozottsággal kimutatta, hogy bizonyos körülmények között hazai alapanyaggal is jól lehet pótolni az eddig külföldről vásárolt palát. a gép a receptet is leírta és ennek alapján dunaujvárosban és a magnezitipari művekben megkezdtek 20-20 tonna samottégla kísérleti gyártását hazai anyagból. ezeket a téglákat kemencékbe építik és még az idén kipróbálják, hogy valóban olyan jól megfelelnek-e a követelményeknek. a kibernetikai berendezés számítási eredményeiben egy pillanatig sem kételkedik senki, legfeljebb a gép téves tájékoztatásáról, rossz adatok beadagolásáról lehetne szó. a szakemberek azonban remélik, hogy nemcsak a gép, hanem annak kezelője is tökéletes munkát végeztek, s a gyakorlati kísérletek sikerrel járnak majd. /mti/

---

bb 5. pénteken csákváron sorsolják a lottót

i kf/kf/mövg

1964. október 15.

a lottó 42. játékheti nyerőszámait október 16-án, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel csákváron sorsolja a sportfogadási és lottó igazgatóság. /mti/

- 3 -

*mti*

bb 4. Letiporják a parkokat - összetörik az utcai lámpákat - ellopják a szemétkgyűjtőket - százezres károkat okoznak budapestben a garázdálkodók

i di/sk/m/sr

1964. október 15.

Érdekes és elgondolkasztó összeállítás készült a központi népi ellenőrzési bizottság fővárosi osztályán arról, hogy milyen károkat okoznak budapestben a garázdálkodók. A számokból és példákból kiderül, hogy jóllehet a főváros lakóinak nagy többsége vigyáz az utcák, terek, rendjére, s - jelentős -, a múlt évben mintegy 27 millió forint értékű - társadalmi munkával járult budapest szépítéséhez és gazdagításához, még mindig súlyos százezrek mennek veszendőbe. Még akadnak, akik rosszdindulatból, gondatlanságból letiporják a parkokat, összetörik az utcai lámpákat, és egyéb módon vétnek a közösség ellen.

tavaly 883.000 forintos költséggel mintegy 172.000 négyzetméternyi parkot kellett újra rendbehozni, kicsinosítani, az idén pedig 540.000 forint kárt okoztak a rongálók. Miattuk kell például évről-évre új köntösbe öltöztetni egyebek között a rókus kórház előtti parkot, az almássy, a klauzál, a hunyadi, a dimitrov és a martinelli teret, valamint a maglódi és főtéri játszótereket. A garázdálkodók a margitszigetet sem kímálják. A múlt év tavaszán a kiültetett nemes rózsatövekből több mint 500-at vittek el.

A városrészekben csaknem 100.000 forinttal rövidítik meg budapestet az utcai lámpák rongálói, akik egyebek között előszeretettel zúzzák össze a vermező, a tabán és a vár különleges kandelábereit. Az 1. kerületben a kőműves lépcsőlámpáit csak az idén négyszer kellett kicserélni a feletlenül garázdálkodók miatt. Ebben az évben egyenként mintegy 100, egyenként 400 forint értékű tojás-kandelábert vertek le az utcákon, s csupán ezzel 40.000 forint kárt okoztak.

az összeállításból az is kiderül, hogy az utcai garázdálkodók egy része a hulladékgyűjtő-kosarakra „specializálta”, magát budapestben. Ezekből évente 60-70-et szerelnek le, s a kár ezáltal is meghaladja a 40.000 forintot. Volt olyan eset, hogy a 11. kerületi feneketlen-tóból került elő öt hulladékgyűjtő, amely a környékről tüntet el a magukról megfélemezett pestiek „jóvoltából”,.

ezek a tapasztalatok is hozzájárultak ahhoz, hogy a következő hetekben a budapesti népi ellenőrök támogatásával és részvételével bontakozik ki a népfront új akciója a társadalmi tulajdon védelmére. /mti/

---

- 4 -

*mti*

bb 6. Őszi retek és saláta

vid/ká/tr/m

áoyr. október 15.

szolnok megye zöldség-gyümölcs telepein most van az őszi csucsforgalom. a felvásárló telepekre naponta 35.-40 vagon áru érkezik. megkezdődött a homoki szőlőfajták exportja. a jászságból és a tiszazugból naponta két vagon szőlőt indítanak utnak az ndk-ba. fegyvernek, csépa almáskertjeiből szintén tetemes mennyiségű áru kerül a piacokra. az időszak növényei mellett megjelentek az első primóráruk is. a szabad földön termett retek, salátát és hagymát elsősorban a háztáji gazdaságok szállítják a kereskedelemnek. az őszi primóréket szandaszőlős, rákóczi falva, tiszaföldvár körzetéből küldik az ország minden részébe. /mti/

---

bb 7. külföldi vendégladók a műszaki egyetemeken

i fe/sk/m/sr

1964. október 15.

a budapesti műszaki egyetemen, valamint az építőipari és közlekedési műszaki egyetemen ezekben a napokban és az elkövetkezendő hetekben számos ismert külföldi egyetemi oktató tart előadást és egyben tanulmányozza a nevezett felsőoktatási intézmények pedagógiai tevékenységét. n. sroczyński, a lodzi műszaki egyetem docense, a mezőgazdasági, kémiai technológiai tanszéken tölt egy hónapot, a villamosgépek tanszékének vendége g.n. petrov, a moszkvai energetikai intézet tanszékvezető professzora. a vezetékes híradástechnikai tanszék meghívására érkezett az egyetemre p.n. mathanov, a leningrádi műszaki egyetem professzora. a magyar-ndk kulturális egyezmény alapján tölt két hetet a budapesti műszaki egyetem finommechanika-optika tanszékén peter ander, a drezdai műszaki egyetem tudományos munkatársa, dr. arthur bordag, az n professzor az ndk-ból, az ipari üzemgazdasági tanszéken folytat tanulmányokat. penka katarova a szófiai építőipari főiskola ábrázoló geometria tanszékének tudományos munkatársnője pedig négy hónapot tölt a budapesti műszaki egyetem ábrázoló geometria tanszékén. /mti/

---

- 5 -

*mti*

bb 8. exportálják a calypsot

vid/lk/m/ki

1964. október 15.

a budapesti rádiótechnikai gyár kecskeméti telepén sorozatban gyártják a háromsebességű calypso magnetofont. az elmúlt háromnegyed évben tizenegyezerkétszázat adtak át a kereskedőlemnek, s megkezdtek exportálását is. eddig kétezer készüléket továbbítottak a külföldi megrendelőknek. /mti/

---

bb 9. háromszáz féle virág egy kertben

vid/ká/sk/mn

1964. október 15.

évelő virágokat gyűjt szabadidejében horváth sándor pécsudvari arany kalász tsz elnöke, a fiatal elnök, akinek kertészmérnöki szakképzettsége van, kertjében körülbelül háromszáz növényfajt honosított meg, közülük több külföldit. hét év óta állandóan figyeli virágait, s eddig több mint 10.000 adatot jegyzett fel. az a terve, hogy gyakorlati kézikönyvet ír az évelő virágokról. /mti/

---

- 6 -

*Handwritten signature*

bb 10. öt témából 58 előadás a budapesti kiskert-tulajdonosoknak

1 di/tr vm sr

1964. október 15.

a népfront kezdeményezésére széleskörű akció bontakozott ki budapesten a kiskertek védelmére. az akció programjában, a következő hónapokban öt témában 58 féle előadás hangzik majd el a főváros különböző részeiben, elsősorban a peremkerületekben. a tudományos ismeretterjesztő társulat tagjai szóban és gyakorlatban ismertetik majd a gyümölcs, a szőlő, a zöldségtermesztés korszerű módszereit, tanácsokat adnak a kártevők elleni hatásos védekezéshez, és válaszolnak a baromfitenyésztéssel és a méhészettel kapcsolatos kérdésekre is. /mti/

---

bb 11. felszabadulási kulturális szemle indul budapesten - nevezés november 15-ig

1 di tr vm sr

1964. október 15.

felszabadulási kulturális szemle indul budapesten, az együttesek és szőlőlisták november 15-ig a kerületi kisz bizottságokon nevezhetnek a műkedvelő művészeti mozgalom nagyszabásúnak ígérkező sereg-szemléjére. a budapesti kisz bizottság és a társadalmi, illetve tömegszervezetek rendezésében sorra kerülő eseménysorozat az irodalmi és diákszínpadok, a szimfonikus és kamarazenekarok, a színjátások, az énekkarok, a népi táncosok, a tánczenekarok vehetnek majd részt. a most elfogadott program szerint, a felszabadulás 20. évfordulójának jegyében, február 1 és március 20-a között bonyolítják majd le az alapszervezeti, üzemi és kerületi vetélkedőket, s április eleje, illetve ötödike között tartják a legjobbak kerületi bemutatóit, majd április 15-e és 30-a között kerül sor a budapesti döntőkre. közben február 12-én irodalmi színpadok pályázata győzteseinek bemutatója köszönti majd budapest felszabadulásának 20. évfordulóját. /mti/

---

bb 12. ötletes módszerrel tizennyolcezer tonnával több érc-tömörítvény a kohóknak

vid lk vm ki

1964. október 15.

a lenin kohászati művek szakembereinek egy csoportja a gyakorlatban jól bevált módszert vezetett be a porérc hasznosítására. az ércport megfelelő berendezés, ugynevezett pelletizáló tányérok segítségével rögzítik, kis golyócskákká alakítják. így az ércport felhasználhatják a kohók elegyéhez készülő tömörítvénybe. az eljárás alkalmazásával egy év alatt tizennyolcezer tonna érc-tömörítvényt állítottak elő több mint kilencmillió forint értékben. /mti/

---

8.20/a

10<sup>00</sup> *Handwritten mark*

- 7 -

*Handwritten signature*

bb 13. „telt ház,, lesz a hortobágyi vadrezervátumban  
vid ká sk vm

1964. október 15.

a hortobágyon megkezdődött az őszi vadászati idény. az utóbbi években megnyilvánult külföldi érdeklődés csak fokozódott. október 15 és december 1 között másfél hónapig a külföldiek minden nap igénybe veszik a vadrezervátum nyújtotta vadászati lehetőséget. elsősorban nyugatnémet, olasz és francia vendégek érkeznek, de eljön a pusztára az őszi idény egyetlen délamerikai vendége, egy brazil vadász is. az idén első alkalommal angol vadászcsoporthoz jelezte jövetelét. annyira a külföldi érdeklődés, hogy - a pusztai vadászatok történetében először - több jelentkezőt el kellett utasítani. azokat részesítették előnyben, akik korábban közölték érkezésüket a vadlibázásra. ősszel tehát „telt ház,, lesz a hortobágyi vadászparadicsomban./mti/

bb 14. színházbérlet - csak vasárnapra

vid sze vm fm

1964. október 15.

a kecskeméti katona józsef színház most megnyíló évadját nagy érdeklődés előzte meg. a színházi előadások rendszeres látogatására a múlt évinél jóval több bérletet váltottak a kecskemétiiek. az idén először többek kérésére, akiknél gyakori az esti elfoglaltság, vagy pedig a várostól távol laknak, csak vasárnapra szóló, madách bérletsorozatot indítottak. az ünnepi bérletsorozat iránt nagy az érdeklődés, főleg a termelőszövetkezeti gazdák körében. a kecskeméti béke és az alkotmány tsz-ből eddig már több mint harmincan váltottak madách-bérletet a vasárnapi színházelőadásokra./mti/

bb 15. kertészeti gépesítési kongresszus budapesten

1 le vm ká

1964. október 15.

a gépipari tudományos egyesület és az agrártudományi egyesület rendezésében október 20-án kezdődik budapesten az első kertészeti gépesítési kongresszus. a tanácskozáson a gyümölcs-, szőlő- és zöldségtermelés, betakarítás és feldolgozás gépesítésének legújabb hazai és külföldi tapasztalatait vitatják meg. a kongresszusra 11 európai országból és az egyesült államokból is érkeznek kertészeti és gépész szakemberek, s 15 külföldi résztvevő tart előadást. a kongresszus harmadik és negyedik napján a résztvevők a balatonboglári és a zalaszentgróti állami gazdaságban megtekintik a szőlő- és a gyümölcstermesztés új magyar gyártmányu gépeit, berendezéseit./mti/

8.50/a

10.00 *ai*

- 8 -

*PKL*

bb 16. nagykanizsán hétszázezer, zalaegerszegen félmillió forint értékű társadalmi munkát végzett a lakosság

vid/sze/m/fm

1964. október 15.

zala megye két városának lakossága résztvesz a város fejlesztésében és szépítésében. főként munkaszüneti napokon segítik egy-egy közérdekű feladat megoldását. nagykanizsán például tízezer négyzetméterrel nőtt a parkosított terület a lakosság közreműködésével és egy-egy utca vagy lakóbizottság gondozza, ápolja a park növényeit és virágait. a nagykanizsaiak ebben az évben már hétszázezer, a zalaegerszegiek pedig félmillió forint értékű társadalmi munkát végeztek./mti/

---

bb 17. turistaszálló épül kőszegen

vid/lk/m/ki

1964. október 15.

kőszegen új turistaszálló építését kezdték meg, a szombat-helyit pedig bővítik. a kőszegi a festői szépségű szabó-hegyen, a vendéglátóhely mellett épül, s hetvenen lakhatnak majd benne. a tavasszal adják át rendeltetésének. a megyeszékhely turistaszállója nyolcvan férőhellyel bővül./mti/

---

bb 18. nagy kertészeti üvegházak épülnek zalában

vid/ká/sk/m

1964. október 15.

zala megyében a primőr zöldség ellátás javítására két nagy kertészeti üvegház építését kezdték meg. egyenkint 6000 négyzetméter felületű hajtató házat építenek a nagykanizsai petőfi termelőszövetkezetben és a csömödéri termelőszövetkezetben. mindkét közös gazdaság 100-100 holdas szabadföldi, öntözéses kerterületet létesít, s már tavasszal megkezdik a zöldségtermesztést. csömödéren a keszthelyi agrártudományi főiskola és a nyugat-dunántuli vízügyi igazgatóság szakembereinek segítségével a dunántul egyik legnagyobb öntözéses gazdaságát alakítják ki./mti/

---

8.55/a

10.15 *ai*

- 9 -

*PKL*

bb 19. negyvenezer kilométeres turné a távol-keleten - nagy sikert aratott a kisz központi művészegyüttese japánban, kínában, mongóliában

1 áe tné vm fm

1964. október 15.

a kisz központi művészegyüttesének egyik részlege: 17 tagú tánckar, a rajkó-zenekar egy csoportja és szólóisták - három hónapig vendégszerepelt a távol-keleten. a több mint 40.000 kilométeres turné során ellátogattak japánba, kínába és mongóliába. az egyik nagy japán munkás kulturális szövetség meghívására hat héten át 17 japán városban 36 előadást tartottak. ez volt az első magyar művészeti együttes, amely a japán közönségnek bemutatkozott. a nagy tokiói hangversenytermekben állandóan telt házak előtt szerepeltek. előadásukat a televízió és a rádió is közvetítette. a sajtó - többek között a hárommillió példányszámu mainicsi simbun - meleg hangon méltatta a fiatal magyar művészek teljesítményét.

kínában három hétig tartózkodott az együttes: peking, nanking, sanghaj voltak a turné fő állomásai. itteni tartózkodásuk során számos meghívást kaptak: meglátogattak üzemeket, kommunákat, találkoztak a híres kínai operaegyüttesrel, nankingban felkeresték szun jat-szen sirját is.

a kulturális csereprogram alapján kilenc előadást tartottak mongóliában is. a mongol közönség nagy szeretettel fogadta a magyar fiatalokat, akik számos lelkes hívet hódítottak itt is a magyar zenének, táncnak.

az élményekben gazdag ut sikerét számos dokumentum bizonyítja: értékes ajándékok, fotofelvételek, újságpéldányok, plakátok, amelyeket ezekben a hetekben kiállításon is megtekinthetnek az érdeklődők az együttes rottenbilller utcai székházában./mti/

- . -

bb 20. kovácsmühely árpád fejedelem korából

vid sze vm fm

1964. október 15.

a zala megyei csatár község határában ásatásokat végzett az országos műemléki felügyelőség. a kutatásra második andrás egy ezüst dénárja hívta fel a régészek figyelmét, amelyet egy építkezés során találtak. az ásatás során árpád fejedelem korabeli falu maradványaira bukkantak. feltárták többek között egy kovácsmühelyt, s több használati tárgy is napvilágra került./mti/

- . -

- 10 -

9.00/a  
10.15/a

*PKA*

bb 21. bányalakatos érdekes találmánya

vid lk vm

1964. október 15.

a tatabányai bányákban korábban a th-gyűrűk közötti szénfalat fával bélelték ki. a párás levegőjű bányákban azonban a fa gyorsan korhad, gyakran kell cserélni. ezért a műszakiak újításával most fa helyett a sokkal tartósabb acélráccsal bélelik a szénfalat. szerkesztettek egy acélráccsgyártó gépet is, ez azonban olyan kis teljesítménnyel dolgozott, hogy nem tudtak elegendő acélráccsot gyártani. varga sándor lakatos továbbfejlesztette a műszakiak újítását. úgynevezett fésűs előtoló berendezést szerkesztett a gépre. ezzel megszűnt a gép kézi kiszállításása és a korábbi száz helyett ötszáz ráccsot készít műszakonként. így most már nemcsak a tatabányai, hanem az oroszlanói bányák részére is gyártanak acélráccsot. a lakatos találmányával, az ötletes szerkezettel, szövőgépek és más egyenletesen termelő gépek teljesítménye is növelhető./mti/

- . -

bb 22. „fácán-szemle”, a csongrádi mezőkön - 120 dekásak az idén kelt csibék

vid ká sk vm

1964. október 15.

csongrád megye huszonnyolc vadásztársaságának tagjai a fácán-kitővésekkel kezdődött új vadászidény alkalmából szemlét tartottak. örömmel állapították meg, hogy szépen fejlődtek az idén kelt fácán-csibék, nagyobbak, mint az egy évvel ezelőttiek. sulyuk általában eléri a 110-120 dekát. az új évad sikerét még tavasszal alapozták meg, amikor a szántóföldekről több mint tízezer tojást szedtek össze és keltettek ki. tízenkét héten át főtt tojással és baromfitáppal etették a kisfácánokat.

a nyulátlományt már jobban megviselte a kemény tél és a szeszélyes tavasz, ezért kiméletet élveznek, kevesebb nyulat ejtenek el, mint a múlt évben. a tervek szerint csongrádban 25.000 nyul, 14.000 fácán és 257 őzbak és suta kerül terítékre./mti/

- . -

bb 23. kedvezményes színházlátogatás a tanulóifjúság részére

1 vt/sze vm sr

1964. október 15.

az idei tanévben is lehetőséget biztosítanak a tanulóifjúságnak kedvezményes színházlátogatásra. az állami bábszínház budapesten az óvodák és az általános iskolák alsótagozatos tanulóinak, továbbá az egész ország területén az óvodásoknak, valamint az általános iskolák elsőstől-hatodikos osztályosainak tart előadásokat. /folyt.köv./

9.05/a

10.00/a

- 11 -

*PKA*

/bb 23. kedvezményes..... 1.folyt./vm

több új bemutatót is látnak a gyerekek a repertoárműsoron kívül. így a fővárosban a bábművészek előadják majd az irány az ezeregy-éjszaka, a rosszcsont peti kalandjai, az ellopták a holdat, a piroska és a három kismalac, valamint az erdőn-mezőn című bábjátékokat. a budapesti középiskolások részére shakespeare szentivánéji álom című színművének bábváltozatát mutatják be.

az állami bábszínház társulatai ebben a tanévben is tartanak előadásokat a vidéki művelődési otthonokban és iskolákban.

az állami déryné színház az általános iskolák felsőtagozatos diákjainak játszik majd a fővárosban és vidéken.

a nemzeti színház a tananyaghoz kapcsolódó következő színművek megtekintését biztosítja kedvezményesen a középiskolai tanulóknak: az ember tragédiája, második józsef, részeg eső, lear király, macbeth, a vígszínház ifjusági előadások keretében a romeo és juliát, a mélyek a gyökerek-et, a karenina annát, a madách színház a hamlet-et és az ahogy tetszik-et mutatja be. a thália színház racine: britannicus című előadásához biztosít kedvezményes jegyeket a középiskolás diákoknak.

az irodalmi színpad a magyar irodalom humoros írásaiból, főként diáktémájú történetekből állította össze az ifjusági előadások programját.

a fővárosi operettszínházban működő bartók színház az 1964-65-ös évadban a következő előadásokat tartja az általános iskolák felsőtagozatos tanulóinak: légy jó mindhalálig, naszreddin kalandjai, az óbudai barlang.

az állami operaházban ifjusági előadásokon tekinthetik meg a diákok a rigolettót, a macbeth-t, a szerelmi bájítást, a romeo és juliát, a hánk bánt, a háry jánost, a varázstuvelát, a szöktetés a szerájbólt, a párizs lángjait, a szevillai borbélyt, a ludas matyit, az erkel színház ugyancsak ifjusági előadásokon mutatja be a hoffmann meséit, a trubadurt, a tell vilmost, a pahosiszenáji szökőkutat, a hunyadi lászlót, a pillangókisasszonyt, a denevért, a cigánybárót, a jános vitézt, a toscát és a hattyúk tavát.

az országos filharmónia különféle hangversenysorozatokkal segíti a tanulóifjuság zenei nevelését./mti/

9.15/a

10.<sup>o</sup> Cse!

- 12 -

*PK*

bb 24. tovább fejlődött az üzemorvosi hálózat Komárom megyében

vid/tné/m/fm

1964. október 15.

Komárom megyében az idén tovább fejlődött az üzemorvosi hálózat. már 74 üzemorvosi rendelő működik, jól bevált az a rendszer, hogy a bányavidékeken az orvosok kisebb lakóterületet látnak el és ezenkívül körzetük bányáiban is rendelnek, részt vesznek a bányaszemléken. az eddigi 35 ilyen körzettel szemben most már 45 van. ez azt jelenti, hogy tatabányán, oroszlányon és dorogon, illetve a dorog környéki bányásztelepülésekben valamennyi körzeti orvost bekapcsolták ebbe a munkába. ezzel egy-egy orvosra most már csak egy üzem jut. a bányák mintájára négy üzemben is kialakították az üzemi körzeti orvosi rendszert. az üzemek jelentős anyagi eszközökkel segítik a rendelők működését, az idén is számos rendelőt korszerűsítettek, bővítették felszerelésüket. /mti/

...-

bb 25. Lengyel gépek magyar építkezéseken

i sz/tr/m/vg

1964. október 15.

a hazai nagy ipari és lakásépítkezéseknél egyre jobban elterjednek a lengyelországból érkező betonkeverő üzemek, betonozógépek, vakolágregátók és a szcecinai gépgyár darui. lengyelországban a háborús pusztítások utáni építőmunkával együtt járt egy új iparág, az építőgépgyártás kialakítása. e gyártási ág már nemcsak a belső szükségletet elégíti ki, hanem 30 országba szállítja készítményeit. megrendelői között tekintélyes helyet foglal el hazánk, illetve az építőgép-behozatalt lebonyolító nikex külkereskedelmi vállalat. a lengyel építőgép-importunk évről-évre növekszik és az utóbbi négy év alatt megnégyszereződött. a kgst-ben kialakult munkamegosztás alapján lengyelországot látja el hazánkat is daruk, cement- és betonszilók, betonkeverőgépek egyes típusaival.

jövő évi szállításra a nikex külkereskedelmi vállalat többek között 156 cementsilót, 55 betonkeverőt és 60 különböző típusú toronydarut rendelt. a hazánkban használatos új gépek, elsősorban a toronydaru szerkesztésénél, szoros együttműködés alakult ki a magyar és a lengyel mérnökök között, hogy gyártmányaik a magyar talaj, terep és egyéb viszonyoknak a legmesszebbmenőkig megfeleljenek. a lengyel daruk a jövőben fontos feladatokat kapnak majd a házgyári építkezéseken is, a 10-12 szintes házak elemeit ugyanis szintén a lengyel daruk segítségével emelik majd a helyükre. /mti/

...-

9.20/a

10.<sup>o</sup> Cse!

- 13 -

*PK*

bb 31. törpevízmű épül sárbogárdon

vid/lk/m/ki

1964. október 15.

sárbogárdon tíz millió forintos költséggel törpe vízművet építenek. a vízmű hálózatáról ezerhatszáz sárbogárdi család kap majd vizet. jelenleg a kutakat furják és három kilométer hosszúságú csővezetékkel fektetnek le. jövőre megépítik a 200 köbméteres víztornyot, valamint a további tízenöt kilométer hosszú csőhálózatot. a vízművet a tervek szerint 1966-ban helyezik üzembe.

a törpevízmű megépítéséhez a község lakossága hatszáz-ezer forint értékű társadalmi munkával járul hozzá. /mti/

...-

bb 32. kisz fiatalok védnökségének eredménye: 340 vagon széna terméstöbblet szolnok megyében

vid/ká/sk/m

1964. október 15.

ebben az évben csaknem 17.000 hold legelő felett vállalták védnökséget a kisz fiatalok és az uttörők szolnok megyében. a mozgalomban részvevő tizenegy és félezer fiatal a koratavasztól késő őszig ápolta a réteket. kevés híján 14.000 holdon végeztek gyomirtást, két és félezer holdon műtrágyázással növelték a legelőterületek fűhozamát. a kunhegyesi és a szolnoki járás belvizes területein a legelők egy részét lecsapolták, s mezővédő erdősávokat telepítettek. karcagon, kisujszálláson, mezőhéken, kunhegyesen és a megye több más községének határában 177 holdon ültették el a facsemetéket. a kisz fiatalok és az uttörők munkájának értéke megközelíti az egy és negyemillió forintot. a szakszerűen ápolt nagyüzemi és háztáji legelők 340 vagon többlet szénatermással fizettek. ez a mennyiség 688 számosállat egész évi takarmányszükségletét fedezi. /mti/

...-

bb 33. ötféle mezőgazdasági szakmát tanulnak a gimnazisták - négyszázan szereznek az érettségivel egyidőben szakmunkás bizonyítványt szolnok megyében

vid/sze/m/fm

1964. október 15.

a mezőgazdasági termelőszövetkezetek szakember utánpótlását a szolnok megyei gimnáziumok is segítik: öt szakmában négyszáz tanuló ismerkedik a mezőgazdasági tudomány különböző ágazataival. /folyt.köv./

9.34/a

10.00 Cse!

- 14 -

*PK*

bb 33. /ötféle ... 1. folyt./ m

a kisujszállási mórlicz zsigmond gimnáziumban már a harmadik évfolyamon tanulnak a leendő növényvédő gépészsakmunkások. a speciális gépek kezelésén kívül a különböző hazai és külföldi vegyszerekkel is megismerkednek. a kunszentmártoni józsef attila gimnáziumban - a környék mezőgazdasági tájkultúrájának megfelelően - a zöldségtermelő és a hajtató kertész szakmában nyílt mezőgazdasági szakiskolai osztály. a diákok a tangazdasággá előléptetett cserkeszőllői primőrkeresztésben tartják elméleti és gyakorlati foglalkozásaikat. az iskolások részére a kertészetben külön tantermeket is építettek. a jász-ságban a szőlőtermelés nagyarányu fejlesztését helyezték előtérbe. a jászberényi gimnáziumban már tavaly megkezdtek a szakemberutánpótlás biztosítását. negyven középiskolás a szőlőtermelés és borkezelés tudományát sajátítja el. karcagon öntözéses növénytermesztő gépészeket, mezőturon mezőgazdasági gép-szerelőket készítenek fel a gimnáziumok szakmunkás vizsgára. a négyszáz szakközépiskolás az érettségivel egyidőben szakmunkás oklevelet is kap. /mti/

...-

bb 34. fejér megyében bővült a könyvtári hálózat

vid/sze/m/fm

1964. október 15.

fejér megyében az idén tovább fejlődött az állami könyvtár-hálózat. az 1963 december végi adatokkal szemben jelenleg kétezerrel több olvasót tartanak nyilván a községi könyvtárak. az év végére a lakosság tízenöt százaléka könyvtári olvasó lesz. az ezer lakosra jutó kötetek száma 1430 kötet, az 1963 év végi ezer kötettel szemben.

székesfehérvárott egyébként új városi fiókkönyvtár nyílt a május 1 tér környékén épülő új lakónegyed lakói számára. az új fiókkönyvtárban 18.000 könyv áll az olvasók rendelkezésére. /mti/

...-

bb 35. sorozatban készül az ujtípusu háztartási sütő papán

vid/lk/m/ki

1964. október 15.

a pápai elekthermax háztartási gépgyárban megkezdtek a legújabb típusu háztartási sütő sorozatgyártását. a készülék külső formája igen tetszetős és a műszaki megoldások tekintetében is eléri a világszínvonalat. hőfokszabályozó szerkezete lehetővé teszi, hogy száztól háromszáz fokig tetszés szerint változtassák a sütőtér hőmérsékletét. a gyárban a virslifőzők gyártását is megkezdtek. a szovjet megrendelésre, többezres sorozatban készülő berendezést üzemi konyhákban, éttermekben, büftrokokban állítják fel, s egyszerre több kiló hentesárut főzhetnek meg vele. /mti/

...-

9.42/a

10.00 Cse!

- 15 -

*PK*

bb 26. gerezdelik a fokhagymát – huszezer koszorut használnak fel az őszi ültetéshez dusnokon

vid/ká/sk/m

1964. október 15.

Kalocsa vidék talajain termelik az országban a legtöbb fűszernövényt. a majoranna, a borsfű, a bazsalikom és a fűszerpaprika mellett fokhagymájáról is híres ez a környék. a kitűnő ételízestítő, amely külföldön is keresett, nagyobb-részt dusnok határában termesztik. az őszi duggatáshoz most most készítik elő a vetőmagot. erre a célra csak dusnokon mintegy 20.000 fokhagymakoszorut gerezdelnek. a fűszernövény-nyel a tavalyinál jóval nagyobb területet ültetnek be. a ház-táji kertekben már duggatják a gerezdeket, s a napokban a nagyüzemi földeken is hozzálátnak ehhez a munkához. /mti/

---

bb 27. külföldi fotósokkal tart kapcsolatot a jubiláló karcagi amatőr fotósokkör

vid/tm/m/fm

1964. október 15.

tíz évvel ezelőtt, 1954. októberében alakult meg a karcagi déryné művelődési ház fotósokköre. a jubiláló szakkörben jelenleg kétszáz fiatal, termelőszövetkezeti tag, diák tevékenykedik. az öntevékeny „amatőr művészek”, több ezer felvételt készítettek rohamosan fejlődő városuk új létesítményeiről, a tsz-ek életéről, az iskolák, egészségügyi intézmények munkájáról. a jubileum alkalmából megnyitották a fotósok hatodik kiállítását, ahol az elmúlt évek bemutatón díjat nyert háromszáz képet mutatják be. a kiállításon párizsi és singapuri amatőr-fotósok munkái is szerepelnek. a művelődési ház ugyanis rendszeres kapcsolatot tart fenn külföldi klubokkal. az említett két város amatőrjei a művelődési ház pályázatára küldték el leg-szebb munkáikat. /mti/

---

bb 29. prémium: 40 vagon burgonya

vid/ká/tr/m

1964. október 15.

a hortobágy széli nádudvar községben valamikor annyi burgonyát sem termesztettek, ami a házi szükséglet egyrészét fedezte volna, az idén pedig már a tiszántul egyik legnagyobb vető-gumó termelő gazdasága lett a nádudvari vörös csillag tsz. második esztendeje foglalkoznak burgonyatermesztéssel, s az idén 240 holdról takarították be a termést. a gondos talajelőkészítés, műtrágyázás, öntözés eredményeként a 240 holdról több mint 300 vagon burgonyát szedtek fel. /folyt.köv./

10.20/a

- 16 -

*Mka*

bb 29. /prémium: ... 1. folyt./ m

a termés jelentős részét vetőmagként értékesítik. a szövetkezet az összer termés után prémizált és a munkában résztvevő szövetke-zeti tagság több mint 40 vagon burgonyát kapott. /mti/

---

bb 28. korszerűsítik, csinosítják a tolna megyei mozikat

vid/sze/m/fm

1964. október 15.

felújítják, csinosítják tolna megye 130 moziját. eddig 25 falusi mozit szépítettek meg, tizenhatot szélesvásznúvá alakítottak át két év alatt. az idén négy millió forintot költenek a megyében a mozik további korszerűsítésére és csinosítására. e célból külön asztalos és festő, burkolóbrigádokat alakítottak a paksi ktsz-ben. még ebben az évben husz mozit új szellőztető berendezéssel látnak el, tíz mozi kap előcsarnoká-ba új fotelokát, dohányzóasztalokat, hamutartókat, izléses függönyöket és tükröket. az év végéig széles vásznúvá alakít-ják a tolnai, a faddi és a szakcsi mozit. /mti/

---

bb 30. helytörténeti monográfia a fejér megyei kisláng község-ről

vid/sze/m/fm

1964. október 15.

fejér megye egyik legfiatalabb községe, kisláng, az idén ünnepli meg alapításának ötvenedik évfordulóját. az egykori zichy uradalomból kihaló parcellákat felvásárló cselédek alapították a falut. a székesfehérvári istván király múzeum közleményei sorozatában a magyar történelmi társulat keletdu-nántuli csoportjának gondozásában, kovács péter szerkesztésé-ben a napokban helytörténeti monográfia jelent meg kislángról. a monográfiába farkas gábor, lencsés ferenc, pesovár ferenc és sziklai artur írt tanulmányokat kisláng multjáról és jelenéről. a tanulmányok elé gonda istván, a székesfehérvári járási ta-nács vb elnöke írt előszót. /mti/

---

10.30//-

- 17 -

*Mka*

bb 36. huszonöt millió forint a baranyai mezőgazdasági gépjavitó hálózat rekonstrukciójára

vid ká sk vm

1964. október 15.

három éves rekonstrukciós tervet dolgoztak ki baranya megye mezőgazdasági gépjavitó hálózatának bővítésére és korszerűsítésére. a 25 millió forintos program megvalósítása során új javítóműhelyeket építenek és a legmodernebb szerszámgépekkel szerelik fel azokat. az általános felújítás azért vált szükségessé, mert az ötvenes évek elején létrehozott gépállomások már nem tudnak megbirkózni a javítási feladatokkal. az elmúlt másfél évtized alatt ugyanis a traktorok száma körülbelül ötszörösére - két és félezerre - nőtt a megye szövetkezeti gazdaságában, a javítóműhelyek alapterülete azonban nem változott.

a rekonstrukció végrehajtása során minden állomáson nagy munkagép-javitó műhelyt építenek, ahol a gabona-és silókombájnokokat, lennyűvő gépeket, vetőgépeket, pótkocsikat javítják majd. mindenütt létrehozzák az ugynevezett váratlan hiba-elhárító műhelyt. erre azért van szükség, mert a nagy műhelyekben szalagrendszeresűen javítják a traktorokat és egy-egy váratlanul elromlott gép beállítására megzavarná a szalagon dolgozó szerelők munkáját. a szakmunkás-utánpótlás biztosítása végett valamennyi állomáson tanműhelyt rendeznek be. a javítóműhelyeket - állomásonként másfélmillió forintos költséggel - a legmodernebb szerszámgépekkel látják el: univerzális marógépekkel, 2800 és háromezer milliméteres esztergapadokkal. ilyen nagyteljesítményű szerszámgépek először kerülnek mezőgazdasági üzemekbe.

ebben az évben három állomás rekonstrukcióját fejezik be: a villányiét, a homorudiét és a szigetváriét. a kibővített, korszerűsített villányi gépjavitó állomást most adták át rendeltetésének. jövőre újabb négy gépállomás felújítását végzik el és pécs közelében megkezdik egy új gépjavitó állomás építését./mti/

- . -

bb 40. író-olvasó találkozók győr megyében az őszi könyvhónap alkalmával

vid tm vm fm

1964. október 15.

győr-sopron megyében 15 községben tartanak író-olvasó találkozót az őszi könyvhónap során. az elmúlt napokban tatay sándor, szabó páál, oravecz paula keresett fel egy-egy községet és tartott előadást munkásságáról, a közeli napokban pedig galgóczi erzsébet és szeberényi lehel ismerkedik meg falusi olvasóival. az írókat a falvak lakói mindenütt nagy szeretettel fogadják, könyvkiállításokat, könyvvásárt rendeznek az író-olvasó találkozó napján, s a legtöbb helyen művészi műsort is adnak az író-vendégek tiszteletére./mti/

- . -

11.07/a

- 18 -

*MR*

bb 37. széleskörű utazási kedvezmény a vakoknak

1 ms gg vm sr

1964. október 15.

az egészségügyi miniszter a pénzügyminiszterrel és a közlekedés-és postaügyi miniszterrel egyetértésben szabályozta a vakok utazási kedvezményét. utazási kedvezményre jogosultak azok a vakok, akiknek a vakok és csökkentők országos szövetségétől érvényes tagsági igazolványuk van, valamint mindazok, akik látáscsökkenés miatt rendszeres segélyben részesülnek. a kedvezményre jogosultak évente hat alkalommal lakóhelyükről a szövetség helyi csoportjának székhelyére és vissza díjmentesen utazhatnak vasuton, illetve vasuti összeköttetés hiányában autóbuzson. ha a helyi csoport nem a megyeszékhelyen működik, további két alkalommal a megyeszékhelyre is utazhatnak. ezenfelül egy alkalommal lakóhelyükről az ország bármely helyére és onnan vissza utazhatnak, ugyancsak díjmentesen. iskolai tanulók évente kétszer utazhatnak szüleik, vagy eltartóik lakóhelyére és vissza.

ha a vak, illetőleg csökkentő munkaviszonyban áll, kérheti a vasuti általános havijegy, illetőleg az autóbuzs bérletjegy utólagos megtérítését. ugyanez vonatkozik a tanuló bérletjegyre is. a dolgozó, illetve tanuló vak és csökkentő a helyi villamoson, illetve autóbuzson is ingyen utazhat. a vasuti kedvezmény a személyvonat másod osztályára érvényes, minden más esetben készpénzben kell a menetdíj különbözetet megfizetni. a beteg, vagy magatehetetlen vak, csökkentő kísérőjét 50 százalékos kedvezmény illeti meg. a kedvezményes menetjegyek váltására jogosító utalványt a lakóhely szerinti illetékes helyi csoporttól kell személyesen, levélben, vagy meghatalmazott útján igényelni, legalább 8 nappal az utazás előtt. sürgős utazás esetén a menetjeggyel igazolt utiköltség kivételosen utólag is megtéríthető./mti/

- . -

bb 38. új bemutatók előkészületei a szegedi nemzeti színházban

vid sze vm fm

1964. október 15.

a szegedi nemzeti színházban október 23-án tartják az évad első operabemutatóját. donizetti szerelmi bájját-át viszik színre kettős szereposztásban berdál valéria-mére ottília, szabó miklós - réti csaba, gyimesi kálmán- szabady istván, sinkó györgy- gregor józsef és mére ottília-szabadits judit felváltva éneklnek majd a főbb szerepeket az egyes előadásokon. a darabot versényi ida rendezte. a zenekar szalatsy istván irányításával készül a bemutatóra.

/folyt.köv./

11.20/a

- 19 -

*MR*

/bb 38. új bemutatók.....1. folyt./vm

hazánkban eddig még nem játszott darab előadására készül a prózai tagozat. november 7-én ünnepi díszelőadáson mutatják be J. Svarc szovjet szerző „a sárkány”, című satirikus mesejátékát. a főbb szerepeket Mádi Szabó Gábor, Sárosdy Rezső, Págyoni Nándor, Demjén Gyöngyvér, Kátay Endre és Szabó Kálmán játsszák a darabban, amelyet Komor István rendez./mti/

bb 39. gépesítik a kis kőbányákat

1 sb/lk vm vg

1964. október 15.

a kő-és kavicsipari tröszt tíz nagy kőbányájában - amelyek évente félmillió tonnánál több követ termelnek - ugyyszólván minden munkát gépek végeznek.

az évi 50-100 ezer tonna anyagot adó kis bányák azonban még alig használnak gépet. általában a lerobbantott kőtömböknek a felét kézi erővel hét-tíz kilós acélkalapácsokkal törik széjjel.

a tröszt most megkezdte a kis kőbányák gépesítését. a dunabogdányi „b”, bányában három exkavátorral, új dömperekkel és tehergépkocsikkal mintegy ötven dolgozót mentesítettek a nehéz fizikai munkától. a kövek darabolása sem jelent gondot, mert a nagyobb tömböket folyamszabályozási művek, a kisebb darabokat pedig utalpok építéséhez szállítják. a gépesítés jelentősen hozzájárult a termelés növeléséhez is. így évente 50.000 helyett mintegy 150.000 tonna követ küldenek majd az építőknek. a tröszt az év végére befejezi a sástói kőbánya gépesítését is. egy exkavátort és két dömpert már üzembe helyeztek. hamarosan felállítanak egy előtörőgépet is. a tröszt műszaki fejlesztési tervei alapján a továbbiakban évente két kis kőbányában szüntetik meg a nehéz fizikai munkát korszerű rakodó, szállító és kőtörő berendezésekkel./mti/

11.25/- szb

-20-

*RK*

bb 41. közös magyar-csehszlovák mezőgazdasági témadokumentáció készült - dr. Mikó András nyilatkozata a prágai kgst-tanácskozásról

1 ie/m/ká

1964. október 15.

a napokban ülésezett prágában a kgst-államok nemzetközi mező- és erdőgazdasági tájékoztatási központjának tudományos tanácsa. az mti munkatársának kérdésére dr. Mikó András, az országos mezőgazdasági könyvtár és dokumentációs központ főigazgatója, a prágából most hazatért magyar delegáció vezetője elmondotta: a nemzetközi központ ez év elején kezdte meg működését azzal a céllal, hogy a kgst-országok minél hatékonyabban tájékoztathassák egymást a mezőgazdasági szakirodalomban közölt eredményekről és módszerekről.

a nemzetközi központ munkája már az első esztendőben is eredményes volt. erről adott számot a mostani tanácsülés is, amelynek napirendjén szervezési kérdések és konkrét munkamegosztási feladatok szerepeltek. a résztvevők megállapodtak például a témafeldolgozások módszerének egységesítésében, ami lehetővé teszi, hogy az egyes nemzeti központok előre meghatározott terv alapján közösen állítsanak össze egyes témadokumentációkat. ennek jegyében a magyar és a csehszlovák tájékoztatási intézet a következő évben együtt dolgozza fel a mezőgazdasági szövetkezetek közötti társulások nemzetközi szakirodalmát.

a munkamegosztás helyes alapjaként és követendő módszereként fogadta el a tanácsülés azt a magyar kezdeményezést, hogy az egyes országokban a többi állam részére is hozzáférhetően dolgozzák fel a közös érdeklődésre számot tartó témadokumentációkat. ezt a magyar dokumentációs központ néhány hónappal ezelőtt már meg is valósította, amikor az öntözéses gazdálkodással foglalkozó két témagyűjteményét orosz nyelven, megfelelő példányszámban a kgst-országok rendelkezésére bocsátotta.

a mezőgazdasági és az azzal rokon tudományok szakirodalmát az egész világon évről-évre rohamosan nő, s a növekvő szakirodalmi áradatban mind nehezebb az eligazodás, a keresett adatok megtalálása. a tanácsülésen ezért mint a jövőben megoldandó központi feladat merült fel a szakirodalom, illetve a tájékoztatási anyagok gépesített visszakeresésének kidolgozása és központi megszervezése.

dr. Mikó András befejezésül hangsúlyozta: a tanácskozás munkája és határozatainak megvalósítása hozzájárul, hogy a magyar mezőgazdasági szakemberek ezentúl még gyorsabban és alaposabban ismerhessék meg és hasznosíthassák a szocialista országok mezőgazdasági kutatásának és termelésének eredményeit./mti/

11.35/- szb

-21-

*RK*

bb42. ma tizmilliárd fényév, de rövidesen sok billiószorosára nő a csillagászat látóhatára

i tz/tm szb vg

1964. október 15.

a természettudomány már régen megcáfolt a „geocentrikus”, szemléletet, amely a mi kis földünket az egész világegyetem középpontjának képzelte. a föld csak egyetlen szempontból van valóban középponti helyzetben. az ember és műszerei ugyanis minden irányban egyforma távolságra „látnak el”, a világegyetemből tehát mindig egy nagyjából gömb alakú teret tekintenek át, amelynek középpontja így valóban a föld.

az emberi észlelés határai a mi korszakunkban egyre nagyobb mértékben kitolódnak. amint erről az ideai csillagászati hétenponori thewrewk aurél, az uránia csillagvizsgáló igazgatóhelyettese beszámolt, ma már a fénysugarak útján hat, a rádiósugárzás észlelése révén pedig több mint tizmilliárd fényévnnyire levő csillagrendszerekről szerezhetünk tudomást. vagyis azok a fény-, illetve rádiósugarak, amelyeket ma fognak fel műszereink, ezekről az égitestekről akkor indultak utnak, amikor a föld, bolygótársai és a nap még nem is létezett. s azóta közelednek felénk másodpercenként 300 000 kilométeres sebességgel, évente körülbelül 9.5 billió kilométert téve meg.

s valószínű, hogy a ma figyelemmel kísérhető, körülbelül 20 milliárd fényévnyi átmérőjű gömb határai is tovább tágulnak. a kutatás már megtette az első lépéseket az ugynevezett neutrino-csillagászat kidolgozása felé. ma még csak annyi bizonyos, hogy az égitestek olyan neutrino-sugárzást is bocsátanak ki, amely akadálytalanul halad át mindenben - a földön is - és éppen ezért mai műszereink számára felfoghatatlan, de a fizikusok előbb-utóbb megtalálják majd a neutrino-sugárzás észlelésének a módját is. ennek kettős haszna lesz. az egyik az, hogy beleláthatunk a nap és a többi csillagok „belsejébe”, a másik pedig abból ered, hogy elméleti számítások szerint ezt a sugárzást akár sokbilliószor nagyobb távolságról is lehet észlelni, mint a fény, vagy rádióhullámokat, a megfigyelés határait tehát ez a módszer ma még elképzelhetetlen távolságokra tolja ki. a tér végtelen, de úgy látszik, a csillagászati kutatásoknak sem lehet - legalábbis elvileg - a határát megszabni. /mti/

12.08/- szb

-22-

bb 43. hazánkba érkezett jumzsagijn cedenbal, a mongol népi forradalmi párt központi bizottságának első titkára, a mongol népköztársaság minisztertanácsának elnöke

t vt/tm szb bs

1964. október 15.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására csütörtökön baráti látogatásra budapestre érkezett jumzsagijn cedenbal, a mongol népi forradalmi párt központi bizottságának első titkára, a mongol népköztársaság minisztertanácsának elnöke és családja.

a záhonyi határállomásra a vendégek elé utazott losonczi pál, az mszmp központi bizottságának tagja, földművelésügyi miniszter, gyenes andrás, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának helyettes vezetője és pataki sándor, a külügyminisztérium megbízott osztályvezetője.

ugyancsak a határon várta a vendégeket b. dasceren, a mongol népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

a nyugati pályaudvaron a vendégeket biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese, nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, kádár jánosné, sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, puja frigyos, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője, venécz jános, az mszmp budapesti pártbizottságának titkára és mód péter, a külügyminiszter első helyettese fogadta.

a pályaudvari fogadtatásnál ott voltak a mongol népköztársaság budapesti nagykövetségének tagjai, valamint a szovjetunió magyarországi nagykövetségének képviselői. /mti/

12.35/a

- 23 -

*VRB*

bb 44. csehszlovákiában próbálták ki az új magyar vasúti kocsit  
vid/lk-lm ki 1964. október 15.

viSSzaérkezett csehszlovákiai próbatúráról a nemzetközi forgalomra tervezett elsőosztályú vasúti személykocsi a győri wilhelm pieck járműipari művekbe. prága közelében egy kísérleti körpályán sikeresen tartották meg vele a maximális 160 kilométeres próbafutamot. a prága-kassai vonalon besorolták a menetrendszerű forgalomba és közvéleménykutatást rendeztek a szakemberek, valamint az utazóközönség körében. a szép, kényelmes kocsi általános tetszést aratott. a prace című prágai lap kéthasábos cikkben számolt be a próbatúrákról.

viSSzaérkezése után győrtől újból átvizsgálták a kocsit és az időközben elkészült másodosztályú kocsi mintapéldányával együtt átadták a máv-nak, hogy püspökladánynál az ottani hegesztett pályán folytassák a sebességi próbákat./mti/

-. -

bb 46. ismét viz áll a csongrádi rizsföldeken - hősies munkával mentik a termést

vid ká/sk-lm bs 1964. október 15.

csongrád megyében az elmúlt napokban harminc milliméternyi csapadék hullott le. a víz a szikes talajokon megállt és ismét víz alá kerültek az ország egyik legnagyobb rizstermelő közös gazdaságának, a szentesi népszabadság tsz-nek földjei. az arató munkások hősiesen állnak helyt a mély talajon. 1500 holdból még félezer holdon van lábón a rizs, s ennek betakarítása most a legsürgetőbb munka. a kaszások gumicsizmákban vágják, mentik a termést. azokon a helyeken dolgoznak, ahol a fogatok meg tudják közelíteni a „kalickákat”, s így a hordás sem szünetel. a nedves vizigabonát a szövetkezet új szárító üzemébe viszik, s innen kiszállítják majd a hántolóba./mti/

13.38/a

- 24 -

*pek*

bb 45. időjárásjelentés  
gg-lm 1964. október 15.

a meteorológiai intézet jelenti október 15-én, csütörtökön  
13 órakor:

nyugat felől felhőátvonulások

a földközi tenger térségéből elindult ciklon az elmúlt 24 óra alatt a kárpát-medencén keresztülhaladva ma hajnalra lengyelország fölé helyeződött át. ennek következtében közép-európában erősebb hajnali lehüléssel csendesebb, szárazabb lett az idő. az atlanti óceán felől franciaországon át azonban újabb óceáni léghullám tart közép-európa felé. hazánkban tegnap a délnyugat felől felvonuló felhőzet következtében csak az ország keleti felében volt 2-6 órás napsütés, nyugaton borult volt az idő. országszerte esett az eső. a nagykanizsa-miskolc vonaltól délre 1- és 10 milliméter közötti, e vonaltól északra többfelé 10- és 25 milliméter közötti csapadékot mértek. vasegerszegen 33 milliméter eső esett. a hőmérséklet északnyugaton csak 7-12, máshol általában 12-16, a tiszántúlon még 17-20 fokig emelkedett. a hajnali lehülés ugyancsak északnyugaton volt erősebb: itt 0-4, máshol 4-9 fokig hűlt le a levegő. a nyugati megyékben néhány helyen minusz 1- minusz 2 fokos talajmenti fagyot is mértek.

ma délelőtt hazánk nagy részén felszakadozott, illetve eloszlott a felhőzet.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 10.6 fok volt, a sokévi átlagnál 1.1 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 milliméter, alig változik.

várható időjárás péntek estig: nyugat felől felhőátvonulások, többfelé újabb esővel. időnként élénk déli, délnyugati, majd északnyugati szél. az éjszakai lehülés nyugaton mérséklődik, keleten erősödik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3-8, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 12-17 fok között.

a duna vizállása csütörtökön délelőtt 11 órakor budapestnél: 269 centiméter./mti/

-. -

13.55/a

- 25 -

14.10 Huz

*pek*

bb 47. „expressz-szüret,, a jégverte szőlőhegyeken - meg-  
kezdtek a károk felmérését a mecsek vidékén

vid/ká/sk/m

1964. október 15.

a mecsek vidékén, amelyet az elmúlt napok viharos időjárása a legjobban sújtott az országban, hat nap után végre elállt az eső és kisütött a nap. az átázott, sáros szántóföldek csütörtökön csak lassan népesültek be. annál mozgalmasabbak most a szőlőhegyek, ahol a verőfényes időben 3000-4000 ember fogott hozzá a termés betakarításához. valóságos „expressz-szüret,, ez: hajnaltól késő estig folyik a megfeszített munka. a szakemberek ugyanis attól tartanak, hogy a jégverte és esőáztat-ta fürtökön rothadás lép fel, illetve ecetes erjedés indul meg a bogyókban. a négy baranyai borvidéken - pécs, villány-, siklós, mohács és szigetvár környékén - még körülbelül 5000 hold szőlő szedetlen, s ennek zömét egy hét alatt le akarják szüretelni.

csütörtökön megkezdte megkezdtek az eső, a jég és a szél okozta károk felmérését, mint kiderült, a legnagyobb pusztítás a mecsek közvetlen környékét érte, ahol 10-12 percig esett a jég. jelentősebb jégkár keletkezett a mohácsi, a pécsi, a pécsváradai és a siklói járás gazdaságaiban is. a felhőszakadás sokezer köbméternyi termőföldet mosott le a hegyekről, betemette a szőlőtökéket, megrongálta a vízlevezető árkokat és az utakat. csütörtökön nyomban megkezdtek a beiszapolódott tökéket kiszabadítását és az utak helyreállítását. nagy károkat okoztak a szélviharok is. /mti/

bb 48. két héttel tovább, november közepéig tart a must szezon

i kf/kf/m/vg

1964. október 15.

a legkedveltebb őszi üdítőitalból, a mustból az idén bőség van. igaz, eddig a szállítási nehézségek miatt tudták keveset ellátni a vendéglátóipart. ezen a héten azonban javultak a szállítási körülmények, s már van elegendő must. a magyar állami pincegazdaság az elmúlt két hét alatt körülbelül 2200 hektoliter mustot adott a vendéglátóiparnak. csupán a budapestiek 1400 hektoliternyit ittak meg az új szőlőtermés édes levéből. a bőségre jellemző, hogy a múlt évben az egész idény alatt alig 700 hektoliter must fogyott.

a budapesti vendéglátóipari tröszt a tavalyi 200 helyett az idén több mint 500 üzletben - gyakorlatilag minden étteremben és kisvendéglőben - mér mustot. a számítások szerint még mintegy 2500-3000 hektoliter mustot hoznak forgalomba a fővárosban. örvendetes hogy az idei must minősége is jó, édes, 17 cukorfokos.

a magyar állami pincegazdaság jó hírt közölt, megtalálták a módját annak, hogy a szőlő levét hosszabb ideig tudják tárolni erjedés nélkül. ezért a must szezon ebben az évben nem fejeződik be októberben, hanem november közepéig tart. /mti/

14.55/- szb

-26-

1130  
- jue

Wak

bb 49. megállapodás a két német pen központ között

k sk/s sr

1964. október 15.

a nemzetközi pen club végrehajtó bizottsága budapesten tartja ülését.

a club elnökének és főtitkárának kezdeményezésére a két német pen club képviselői - a német szövetségi köztársaság pen központja és a kelet-nyugati pen club - ülést tartott a magyar tudományos akadémián. az ülésen egyhangulag elhatározták, hogy a két központ koordinációs bizottságot létesít a bizottság a két klub képviselőiből és szükség esetén egy-egy póttagból áll. az elnöki tiszteket az üléseken a két klub képviselői váltakozva töltik be. a bizottság legalább évenként kétszer találkozik. a megállapodás még kiterjed a bizottság különböző feladataira. a megállapodást a kelet-nyugat központ részéről wieland herzfelde, heinz kamnitzer, graf alexander stenbock-fermor, a nyugat-német pen központ részéről richard friedenthal, helmuth jaesrich, harry pross, valamint victor e. van vriesland, a nemzetközi pen club elnöke és david carver, a nemzetközi pen club főtitkára írta alá.

a két pen club szoros együttműködéséről szóló egyezmény aláírásával jelentős megállapodás született egy kelet és egy nyugat-németországi szervezet között. /mti/

bb 50. egy szovjet édesanya látogatása hősi halált halt fia debreceni sirjánál

vid/fm/s fm

1964. október 15.

debrecenben, a szovjet hősök temetőjében nyugszik v.a. brezgin, aki a magyarország felszabadításáért vívott harcokban vesztette életét. rosztovban élő édesanyja kéréssel fordult a debreceni városi tanácshoz: kutassák fel fia sirját. a kérést teljesítették és értesítették az idős asszonyt, hogy a sirt megtalálták és azt a debreceniek kegyelettel gondozzák. v.a. brezgin édesanyja a napokban a városba érkezett és első útja a hősök temetőjében nyugvó fiához vezette. a tanács vendégeként tíz napot tölt majd debrecenben és résztvesz a város felszabadításának huszadik évfordulója alkalmából rendezendő ünnepi tanácsülésen. /mti/

16.00/e

1731 Huc

- 27 -

Meg

bb 51. befejeződött a nemzetközi fűtési és légtechnikai konferencia

sb/gg/s vg

1964. október 15.

az építőipari tudományos egyesület rendezésében 16 ország tudósai és kutatói háromnapos nemzetközi konferencián tárgyalták meg a technika házában a modern épületek fűtésének és szellőztetésének tudományos kérdéseit. csaknem hetven külföldi és több száz hazai szakember vitatta meg a tanácskozáson elhangzott 30 előadást.

a csütörtöki záróülésen dr. menyhárt józsef, az egyesület épületgépészeti szakosztályának vezetője foglalta össze a háromnapos tanácskozás anyagát. a nemzetközi tudóstalálkozó sok segítséget nyújtott a hazai tömeges lakásépítés fűtési problémáinak megoldásához. az építőiparnak különösen nagy gondot okoz, hogy a néhány hét alatt összeállítható paneles és házgyári épületekben sokáig elhúzódik a központi fűtési csövek és berendezések szerelése. ezért a konferencia azt javasolja, hogy a harmadik ötéves tervben központi fűtés előregyártó üzemek országos hálózatának kialakításával gyorsítsuk meg a szerelést. az újfajta üzemek mintegy 50 kilométeres körzetben szállítják majd a fűtési berendezések és csövek előregyártott elemeit. a lakóházakban így majdnem háromszorosára gyorsul a szerelés. a konferencia szovjet tapasztalatok alapján újfajta sugárzó fűtési módszer kipróbálását is javasolta. az új eljárásnak megfelelően a lakásokban majd olyan oldalfal-elemeket kell felszerelni, amelyekben függőleges irányú lyuk van. ezekbe az üregekbe meleg levegőt vezetnek, s az így áthevített falak sugározzák majd a kellemes meleget.

a háromnapos konferencián elhangzott javaslatokat a tudományos egyesület épületgépészeti szakosztálya összegezi és az anyagot az építésügyi hatóságok elé terjeszti./mti /

--

bb 52. muzeumi vezetők országos tanácskozása

tf/tr/s fm

1964. október 15.

a muzeumi hónap jegyében csütörtökön a magyar nemzeti galéria dísztermében muzeumi vezetők és tudományos szakemberek részvételével országos munkaértekezlet kezdődött a művelődésügyi minisztérium muzeumi főosztályának rendezésében.

/folyt. köv./  
16.05/e  
17.40/ve

- 28 -

bb 52./ muzeumi vezetők.../

1.folyt./s

a tanácskozást, amelyre több szocialista ország - közöttük a szovjetunió, csehszlovákia, lengyelország, az ndk, románia, jugoszlávia és bulgária - vezető muzeológusait is meghívták, dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes nyitotta meg. rámutatott a muzeumok, a különböző gyűjtemények általános művelődéspolitikai jelentőségére, s arra, milyen tevékenyen részt vállalhatnak ezek az intézmények napjaink népművelő munkájából.

ezután dr. liptai ervin, a történettudományok kandidátusa, a művelődésügyi minisztérium muzeumi főosztályának vezetője, a magyar muzeumok szerepe a szocialista kultúra építésében, címmel tartott előadást.

a tanácskozás pénteken a magyar nemzeti muzeumban, a nemzeti galériában, a néprajzi, a természettudományi és a legújabbkori történeti muzeumban szekcióülésekkel folytatódik. ezután a tanácskozás résztvevői kétnapos országjáró kirándulásra indulnak. a megvett tanácsok vendégeiként ellátogatnak visegrád, győr, pápahalma, veszprém, tihany, balatonfüred és székesfehérvár muzeumaiba.  
/mti /

--

bb 54. harminc-ötven évi szolgálat után tették le a kézbesítőtáskát

1 kf/kf/m/vg

1964. október 15.

a postavezérigazgatóság tanácssterme csütörtökön délelőtt ben-sőséges ünnepség színhelye volt. több mint száz nyugdíjbavonuló postás képviselőjében 30 olyan dolgozót hívtak össze, akik életük javarészt a posta szolgálatában töltötték. köztük volt a 68 éves bak lászló, aki kerek ötven évig dolgozott a postánál, s közben 1919-ben vöröskatonaként végigküzdötte a tanácsköztársaság harcait. a 71 éves csáki lászló ugyancsak hosszú szolgálat után ment nyugjba. s többiek, valamennyien 30-50 éves küzdelem munkásságát után adták át a kézbesítőtáskát, a mászóvasat, a fejhallgatót, vagy a keletbélyegzőt a fiatalabbaknak.

a sok évtizedes becsületes munkáért dr. buza mártonné postavezérigazgatóhelyettes mondott köszönetet, majd horn dezső a közlekedés és postaügyi miniszter első helyettese kitüntetésüket, posta kiváló dolgozója kitüntetésekkel adta át a nyugalomba vonulóknak./mti/

--

16.10/e  
18.00  
-ve

- 29 -

bb 53. burgonyatermesztési tanácskozás nyiregyházán

vid ká tr vm 1964. október 15.

a szabolcs-szatmár megyei tanács és a mezőgazdasági terményeket értékesítő szövetkezeti központ csütörtökön országos burgonyatermesztési tanácskozást rendezett nyiregyházán. részt vett a tanácskozáson kállai sándor, a szabolcs-szatmár megyei pártbizottság titkára és dr. fekszi istván, a megyei tanács elnöke is. az ország számos kísérleti intézetéből, termelőszövetkezetéből és állami gazdaságából érkezett vendégek először megtekintették az őszi ujburgonya kiállítást.

csáki menyhért, a szabolcs megyei szövetkezeti központ vezetője tájékoztatójában elmondotta, hogy 1960-ban a nyiregyházi ságvári dózsa termelőszövetkezetek kezdték meg az őszi ujburgonya termesztést egy két holdas kísérleti parcellán, s a módszer azóta elterjedt egész szabolcsban. a burgonyát többnyire az ősziárpa, rozs, borsó és takarmánykeverékek betakarítása után vetik és hetven-nyolcvan hektár területen termesztik. az idén a nagyecsed-i rákóczi termelőszövetkezet 150 holdon csaknem 80 mázsás átlagtermést takarított be, s a burgonya minősége jobb, mint a nyári, illetve tavaszi burgonyáé. a sikeres termesztési mód továbbfejlesztéséről dr. p. szabó gyula, a megyei tanács vb elnökhelyettese számolt be. a termesztés előkészítésére, tárolására és előhajtásra jó lehetőségeket nyújt a nyiregyházi gyümölcskombinát. az üzem hűtőterében frissen eláll a vetőgumó június végéig. a gyümölcskombinátban tárolt és előhajtott burgonya vetőmag elegendő négyezer hold föld bevetésére. ajánlotta a szövetkezetek, állami gazdaságok vezetőinek, hogy teremtsék meg a vetőmag tárolás és hajtás helyi lehetőségeit is. az építkezésre fordított összeg nagy haszonnal jár, hiszen évenként két termést takaríthatnak be a nyírségi földekről. /mti/

bb 55. befejeződött miskolcon a hegesztőgép és elektróda bemutató

vid lk vm ki 1964. október 15.

miskolcon csütörtökön befejeződött a mtesz székházában rendezett háromnapos hegesztőgép és elektróda bemutató, amelyet az egyesült arab köztársaságból hazánkban tartózkodó hegesztőmérnökök is megtekintettek.

a bemutatón a gépek és elektródák használatáról szaktanácsadást is tartottak. a bemutató alapján számos borsodi ipari üzem rendelt az új típusu hegesztőgépekből. /mti/

16.18/e

1800

me

- 30 -

bb 56. rádió-és televízió-szalon nyílt miskolcon

vid lk vm ki 1964. október 15.

csütörtökön adták át miskolcon, a város központjában, a miskolci kiskereskedelmi vállalat által létesített új rádió-és televízió-szalont. a létesítmény északmagyarország legkorszerűbb ilyen szaküzlete.

a megnyitón részt vett dr. bodnár ferenc, a megyei pártbizottság első titkára, valamint a városi pártbizottság és tanács vezetői, kereskedelmi és műszaki szakemberek. /mti/

bb 57. pedagógusok tanácskozása kaposvárott

vid tm vm fm 1964. október 15.

az mszmp somogy megyei bizottsága, a szakszervezetek megyei tanácsa és a somogy megyei tanács vb. művelődésügyi osztálya csütörtökön tanácskozásra hívta össze a megye kitüntetett pedagógusait.

a megjelent mintegy 150 pedagógus selmeczi miklósnak, a nagyatádi általános iskola igazgatójának előadása után megvitatta: hogyan segítsék az iskolareform végrehajtását, az oktató- nevelő munka továbbfejlesztését.

a tanácskozáson résztvett és felszólalt lugossy jenő művelődésügyi miniszterhelyettes is. /mti/

bb 58. beiktatták dr. bakos lajost, a dunántúli református egyházkerület új püspökét

vid sze vm fm 1964. október 15.

veszprémben csütörtökön ünnepélyesen beiktatták tisztségébe dr. bakos lajost, a dunántúli református egyházkerület új püspökét. az egyházkerület rendkívüli közgyűlésén résztvett miklós imre, az állami egyházügyi hivatal elnökhelyettese, baski sándor, a veszprém megyei tanács vb elnökhelyettese. ott volt a közgyűlésen - dr. bartha tibor tiszántúli püspökkel, a zsinat lelkeszi elnökével az élen - a református egyház számos vezető személyisége. /mti/

16.37/e

1800

me

- 31 -

bb 60. az ifjúság helyzetével foglalkozott a tiszalöki járási tanács-  
ülés

vid sze vm fm

1964. október 15.

az ifjúság helyzetéről tárgyalt csütörtöki ülésén a tiszalöki járási tanács megállapította, hogy az elmúlt években az ifjúság munka-és életkörülményei kedvezően változtak. a fiatalok az iskola elvégzése után bekapcsolódnak a termelő munkába, a tanácsok és más szervek - az anyagi lehetőségekhez képest - messzemenően gondoskodnak a művelődés és kulturált szórakozás feltételeinek megteremtéséről.

a fiatalok zöme a termelőszövetkezetekben és állami gazdaságokban dolgozik. jelenleg a járás mezőgazdasági üzemeiben 17 ifjúsági munkakapcsolatot tartanak nyilván. kisz megbízatásként 35 fiatal dolgozik az állattenyésztésben.

a járási székhelyen kívül tavaly tiszavasváriban kezdte meg működését gimnázium. ez lehetővé teszi, hogy ma már az általános iskolából kikerülteknek mintegy kétharmada tanul tovább középiskolákban és ipari tanulóintézetekben. a dolgozók általános és középiskolai esti-és levelező tagozatain, valamint a kihelyezett technikai osztályokban tanulóknak is mintegy fele fiatal.

ma már a járás valamennyi községében működik művelődési otthon. a kulturált szórakozás feltételei - kisebb problémáktól eltekintve - biztosítottak. az intézmények tartalmi munkája sokat javult, elsősorban tiszalökon és tiszavasváriban élénk a kulturális élet. elismerést érdemel a járási művelődési ház területi munkája, amelynek eredményeként nemcsak a községekben, hanem a tanyai településeken is fellendült a kulturális tevékenység. különösen népszerűek a klubfoglalkozások és szellemi vetélkedők.

a tanácsülés határozata szerint a jövőben a helyi tanácsok még gyakrabban tűzik napirendre az ifjúságot érintő kérdések tárgyalását. jobban figyelemmel kísérik fizikai és szellemi tevékenységüket, tanulásukat, szórakozásukat. a termelőszövetkezetek vezetőitől pedig nagyobb segítséget kérnek az ifjúság problémáinak megoldásához. /mti/

16.45/e

18.01. jule

- 32 -

me

bb 59. jumzsagijn cedenbal megkoszoruzta a magyar és szovjet  
hősi emlékműveket

sze/m/sr

1964. október 15.

jumzsagijn cedenbal, a mongol népi forradalmi párt központi bizottságának első titkára, a mongol népköztársaság minisztertanácsának elnöke, aki a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására baráti látogatásra hazánkba érkezett, csütörtökön délután megkoszoruzta a hősök terén a magyar hősi emlékművet, valamint a szabadságtéren a szovjet hősi emlékművet. /mti/

-..-

bb 61. a magyar televízió

k sze/m/fm

1964. október 15.

október 17-én, szombaton 14.25 órai kezdettel helyszíni közvetítést ad varsóból, a lengyelországban tartózkodó magyar párt-és kormányküldöttség tiszteletére rendezett magyar-lengyel barátsági nagygyűlésről. /mti/

-..-

bb 62. gyakorlatilag minden család rendelkezik biztosítással

vid/lk/m/ki

1964. október 15.

az állami biztosító csütörtökön sajtótájékoztatót tartott zalaegerszegen. erős rezsó, [redacted] tájékoztatta a sajtó munkatársait a biztosítás időszerű kérdéseiről. elmondotta, hogy hazánkban gyakorlatilag minden család rendelkezik valamilyen, vagy személyi vagy vagyontárgyi biztosítással. országosan több mint három és fél millió biztosítást kezelnek, s az alkalmoszerű biztosítás évenként 10 millió körül van. a 15 éves állami biztosító díjbevétele huszszorosa az 1949. évinek, viszont harmincszorosára nőtt a kifizetett összeg. ebben az évben például országosan 265 millió forint jékkárt állapítottak meg. a termelőszövetkezetek által befizetett biztosítási díj 92 százalékát különböző kártalanítás címén visszafizetik. /mti/

Vaz állami biztosító propaganda osztályának vezetője

-..-

16.57/e

18.01. jule

- 33 -

me

bb 63. japán gyermekrajz-kiállítás a csiliben

k áe/tné/m/fm

1964. október 15.

a pesterzsébeti vasas művelődési házban kiállítást rendeztek japánból érkezett gyermekrajzokból. a kiállítást két héttig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

---

bb 64. végrehajtották a halálos ítéletet a tápiószecsői kettős emberölés tettesén

tné/m/sn

1964. október 15.

seres jános tápiószecsői lakos és fiatalkorú társa bezörgött mézáros józsef házába. miután beengedték őket, az idős házaspárra támadtak. a 82 éves mézáros józsefet boxerral leütötték, 79 éves feleségét pedig megfojtották és ezután mindkettőjüket a ház udvarán levő kutba dobták. mézáros józsef ekkor még élt, halálát vízbefulladás okozta. a tettesek a lakásból 50 forint aprópénzt, egy zsebórát, három zsebkendőt, és hét deci pálinkát vittek el.

a pest megyei bíróság seres jánost különösen kegyetlen módon, nyereségvágyból, több emberen elkövetett emberölés büntette miatt halálra ítélte. az ítéletet a legfelsőbb bíróság helybenhagyta. seres kegyelemért folyamodott, azonban a népköztársaság elnöki tanácsa kegyelmi kérelmet elutasította. a halálos ítéletet végrehajtották.

a fiatalkorú 10 évi szabadságvesztés büntetést kapott. /mti/

---

me

17,30/m

18<sup>05</sup>

me

- 34 -

bb. 67. focok jeno fogadta az eak miniszterelnökhelyettesét

gg/e vg hk

1964. október 15.

csütörtökön délután dr. mustafa khalil-t, az egyesült arab köztársaság miniszterelnökhelyettesét és mohammed ib-rahimot, az eak budapesti nagykövetét hivatalában fogadta focok jeno miniszterelnökhelyettes. a szívélyes és baráti légkörben lefolyt megbeszélésen részt vett bíró józsef külkereskedelmi miniszter és szarka károly külügyminiszterhelyettes. /mti/

---

bb. 68. dr. mustafa khalil,

gg/e vg hk

1964. október 15.

az egyesült arab köztársaság miniszterelnökhelyettese csütörtökön délelőtti látogatást tett a ganz-márvag-ban, ahol megbeszéléseket folytatott az eak által rendelt motorvonatok szállításával kapcsolatos kérdésekről. a miniszterelnökhelyettes megtekintette a gyár különböző üzemegységeit és elismeréssel nyilatkozott a legutóbbi látogatása óta bekövetkezett nagy fejlődésről. a vendégeket a gyárban fogadta és a gyárlátogatáson elkísérte kiss jános kohó- és gépipari miniszterhelyettes. /mti/

---

bb. 69. bepillantás az izléses öltözködés műhelytitkaiba

t sz/tné/e vg

1964. október 15.

csütörtök délután ujszerű divatbemutató és öltözködési tanácsadó főpróbáját tartotta meg a kossuth klubban a ruházati mintatervező vállalat. a tudományos ismeretterjesztő társulat budapesti művészeti szakosztályával együttműködve, olyan divatbemutatót rendezett a vállalat, amelyen az érdeklődők betekintést nyerhetnek az izléses öltözködés műhelytitkaiba. a szakértők bemutatják, hogy a különböző testalkatú nők milyen ruhaformákat, a más-más arcszínűek milyen színösszeállításokat választhatnak maguknak egyéniségüknek megfelelően. tanácsot adnak arra is, hogy a különböző alkalmakra milyen öltözéket vegyenek fel és a nappal viselt ruhát hogyan alakíthatják át kis kiegészítő darabokkal úgy, hogy munka után színnázba, szórakozni mehessenek abban.

a kísérletnek szánt bemutatót a jövőben több üzemben, hivatalban megismétlik. /mti/

---

18,15/m

19<sup>30</sup> me

- 35 -

me

bb 65. közlekedési balesetek

sze/m/sr

1964. október 15.

a soroksári ut és a kvassay jeno ut torkolatánál bokor ilona 18 éves hév kalauz tilos jelzésen ment át az uttesten és egy tehergépkocsi elütötte. súlyos állapotban szállították kórházba. a könyves kálmán körut és a népliget sarkán a 75-ös trolibusz végállomásánál erdélyi jánosné 42 éves uttisztító a trolibusz pótkocsijának kereke alá került. súlyosan megsérült.

a maglódai ut 77. számú ház előtt juhász erzsébet 18 éves gyári munkásnőt elütötte egy személygépkocsival kálmán istván 43 éves gépkocsivezető, mohácsi lakos. a gyalogost súlyos sérüléssel szállították kórházba. a balesetet kálmán istván gépkocsivezető okozta, aki a követelező megállást elmulasztotta olyan megállóhelyen, ahol a leszállás az uttesten van.

a 20. kerületben a kosuth lajos utca 41. számú ház előtt teshner sándorné 54 éves gyári munkást elütötte egy motorke-rékpár, majd a motorke-rékpár felborult az uttesten, mind a gyalogos, mind a motorke-rékpárvezető: györfi jános 21 éves villanyszerelő, súlyosan megsérült. /mti/

---

bb 66. gépészmérnököket avattak a budapesti műszaki egyetemen

t fe/sk/m/sr

1964. október 15.

a budapesti műszaki egyetem gépészmérnöki karán csütörtökön új gépészmérnököket avattak, akik az 1963/64-es tanévben fejezték be tanulmányaikat. dr. rázso imre, a gépészmérnöki kar dékánja, ünnepélyesen nyújtotta át 315 hallgatónak a mérnöki diplomát. kilencen jeles, illetve kitűnő tanulmányuk eredményeként vörösdiplomát kaptak. /mti/

---

bb 70. szovjet vendégek dr. polinszky károly miniszterhelyettes-nél

tr/m/sr

1964. október 15.

dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes csütörtökön fogadta p.n.mathanov-ot, a leningrádi műszaki egyetem híradástechnikai tanszékének vezetőjét, a műszaki tudományok doktorát és v.v. rzsevszkij-t, a moszkvai rádióelektronikai egyetem rektorát, a műszaki tudományok doktorát, valamint g.ny.petrovot, a moszkvai energetikai intézet villamosságtan tanszékének vezetőjét, a műszaki tudományok doktorát, a szovjet tudományos akadémia levelező tagját. a baráti beszélgetés után a miniszterhelyettes ebédet adott a vendégek tiszteletére. /mti/

18,20/m

19.30  
fuo

---  
- 36 -

Mej

bb 71. a tüker szocialista brigádvezetőinek tanácskozása

t kf sze vm hk

1964. október 15.

a budapesti tüker-vállalatnál 15 - rakodó, fűrészelő és javító - szocialista brigád tevékenykedik. a csütörtökön este megtartott értekezletükön hegedüs lászló, a vállalat igazgatóhelyettese elmondotta egyebek között, hogy a tüker az idén szervezeten, zavartalanul bonyolította le a csúcsforgalmat jelentő szot tüzelő-akciót.

a negyedik negyedévben még jelentős feladat vár a tüker-ra. az év végéig a tervezett háromezer vagonnal szemben mintegy ötezer vagon kocszot biztosítottak, s ezzel előreláthatólag ki tudják elégíteni az igényeket. a főváros lakosságának ellátására a következő hónapokra mintegy huszezer vagon szén, 14 ezer vagon brikett és hét ezer vagon fa áll rendelkezésre a vállalatnak. az idei ellátáson kívül már a következő év feladataira is gondoltak. jövőre mintegy hárommillió forint értékű tüzelővel többet - elsősorban nagyobb mennyiségű brikettet és kocszot - igyekeznek biztosítani. a beszámolóvitá követé. /mti/

---

bb 72. időjárásjelentés

tné/m/ok

1964. október 15.

a meteorológiai intézet jelenti október 15-én 19.30 órakor:

felhős idő

várható időjárás péntek estig: felhős idő, többfelé esővel. időnkint élénk déli, délnyugati, majd északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 13-18 fok között. /mti/

---

bb 76. a moszkvai kamarazenekar estjével megnyílt a debreceni hangversenyévad

vid/tné/m/sr

1964. október 15.

csütörtökön este debrecenben a bartók teremben a moszkvai kamarazenekar rudolf barsaj vezényletével nagyszerű hangversenyt adott. műsorukon bartók divertimentója, haydn bucsuszimfóniája és szviridov zene című kamarazenekarra írt kompozíciója szerepelt.

a moszkvai művészek nyitották meg a debreceni hangversenyévadot, amely május közepéig tart, s területileg felöleli a hajdusági településeket is. /mti/

---

---  
- 37 -

Mej

73

bb 73. fogadás az egyesült arab köztársaság miniszterelnök-helyettese tiszteletére

t sz/tné/m/hk

1964. október 15-

mohammed ibrahim, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövete csütörtökön este fogadást adott dr. mustafa khalil, az egyesült arab köztársaság miniszterelnök-helyettese tiszteletére, aki bíró józsef külkereskedelmi miniszter meghívására érkezett hazánkba. a fogadáson megjelent kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, pap jános, a minisztertanács elnökhelyettese, bíró józsef külkereskedelmi miniszter, kiss károly az elnöki tanács titkára, naményi géza, a minisztertanács tájékoztatói hivatalának vezetője, szarka károly külügyminiszter-helyettes, valamint sik endre és kossa istván nyugalmazott miniszterek. részt vett a fogadáson a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa, gazdasági életünk számos képviselője. ott volt a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

...-

bb 74. az állami hangversenyzenekar koncertje a zeneakadémián

t ol/sze/m/fm

1964. október 15.

csütörtökön este a magyar állami hangversenyzenekar nagy-sikerű koncertet adott a zeneakadémián. az együttest németh gyula vezényelte. műsoron johann christian bach: b-dur szimfónia, mozart: g-moll szimfónia és brahms: d-moll zongoraver-seny című műve szerepelt. közreműködött antal istván zongoramű-vész. /mti/

...-

bb 75. koktél a román nagykövetségen

t ol/tné/m/sr

1964. október 15.

mihail rosianu, a román népköztársaság budapesti nagykövete csütörtökön este koktélpartit rendezett a román rádió és te-levízió hazánkban vendégszereplő szimfónikus zenekarának tiszte-letére. a meleg, baráti hangulatu összejövetelen megjelent polinszky károly, művelődésügyi miniszterhelyettes, bojti jános külügyminiszterhelyettes, demeter sándor, az mszp központi bi-zottság kulturális osztályának osztályvezetője, a művelődési-és a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa, hid-végi istván, a kulturális kapcsolatok intézetének főosztályveze-tője, hárs istván, a magyar rádió és televízió első elnökhelyet-tese, lakatos éva, az állami hangverseny és műsorigazgatóság vezetője, haraszti dóra, a koncertigazgatóság vezetője, valamint társadalmi és kulturális életünk számos más kiválósága. /mti/

...-

20.30

*JK*

...- 38 -

*me*

bb 77. újabb külföldi vendégek érkeztek az szvsz főtanácsának ülésér-

tné vm sr

1964. október 15.

a szakszervezeti világszövetség főtanácsának ülésére csütörtökön újabb külföldi vendégek érkeztek.

renato bitossi, a szakszervezeti világszövetség elnöke, i. loga-sowinski, a lengyel szakszervezetek központi tanácsának el-nöke, herbert warnke, a szabad német szakszervezeti szövetség elnöke, frantisek zupka, a csehszlovák szakszervezetek központi tanácsának elnöke, az szvsz alelnökei, valamint ma chun-kou, a kínai szakszerve-zeti szövetség alelnöke, luciano lama, az olasz általános szakszer-vezeti szövetség főtitkár-helyettese, reza rousta/irán/, juan campos, a chilei dolgozók egységes szakszervezeti központjának titkára, ru-bens iscaro, az argentin szakszervezeti egység-és koordinációs mozga-lom országos vezetője, armando ziller/brazília/ qimo kocani, az al-bán szakszervezeti tanács titkára.

a vendégeket somogyi miklós, a szakszervezetek országos tanácsá-nak elnöke, brutyó jános, a szot főtitkára és a szot elnökségének tagjai fogadták. /mti/

...-

bb 78. david carver, a nemzetközi pen főtitkárának nyilatkozata a budapesti tanácskozásról

1. tt. tné vm sr

1964. október 15.

a nemzetközi pen-nek csütörtökön az akadémián tartott végre-hajtó bizottsági ülése után david carver, a nemzetközi pen főtitká-ra nyilatkozatot adott a magyar távirati iroda tudósítójának:

... végrehajtó bizottsági ülést évente kétszer rendezünk, álta-lában valamelyik olyan ország fővárosában, ahol működik pen-centrum. ezeket a tanácskozásokon rendszerint belső, szervezési kérdésekről tárgyalunk.

... magam 1960-ban jártam utoljára Magyarországon, nem sokkal azután, hogy a magyar pen clubot ismét létrehozták. tevékenységét jó-nak, hasznosnak tartom, különösen értékelem a változatos, gazdag fordítási-program végrehajtását, amely egyébként egyik célja a nem-zetközi pen-nek. a budapesti ülés gondolatát sőtér istván, a ma-gyar pen club elnöke vetette fel 1963- májusában, a nemzetközi pen-nek az angliai brighton-ban rendezett vb-ülésén. az előterjesztést elfogadták, s a tapasztalatok azt mutatják: helyesen választottunk. a mostani találkozót - amelyre bőséges programot állítottak össze - igen jól szervezték meg. a tanácskozás kellemes, baráti légkör-ben zajlott le, bizonyítja ezt többek között az is, hogy a hosszú tárgyszorozat valamennyi pontját egyetlen délelőtti megbeszéltek.

... örömmel üdvözöltük a tanácskozáson első ízben megjelenő szovjet iróköldöttséget, akik ugyan most még megfigyelőként jöttek el. az 1922-ben alapított nemzetközi pen már régóta tartja a kapcso-latot a szovjet irodalmi élet képviselőivel. /folyt. köv./

21.40

- 39 -

*me*

/bb 78. david carver.....1.folyt./vm

k.m. szimonov, a kitűnő szovjet író - aki csütörtökön budapestre érkezett - 1954-ben felvetette szovjet pen-centrum létrehozásának gondolatát. kapcsolataink a mostani érdeklődés eredményeként reméljük gyümölcsözőek lesznek, s a gondolatot tett követi.

a nemzetközi pen nagy meglepéssel fogadta a német szövetségi köztársaság pen-centruma és a kelet-nyugati pen club közötti megállapodást, amelynek alapján a két központ közös koordinációs bizottságot létesít. kétoldaluan kedvező érvényesítése ez annak a politikának, amely szerint például a tokiói olimpiára is már közös német csapat utazott - jegyezte meg david carver. a kizárólag az irodalmi élet területére kötött egyezmény platformot nyújt majd a nézetek összeegyeztetésére, s a vitás kérdések megoldására.

david carver ezután ismertette a nemzetközi pen-nek a következő években megrendezésre kerülő eseményeit.

ez év november 24- és 27. között tartják meg a második ázsiai írókonferenciát bangkok-ban. a következő pen-kongresszust 1965 júliusában - a négy jugoszláv pen-központ bizottságának meghívására - a jugoszláviai bled-ben rendezik. a jövő év őszén a franciaországi pen-központok hlvnak össze nemzetközi pen-tanácskozást avignon-ban. az 1966-évi nemzetközi pen-konferencia színhelye: new york.

a továbbiakban a főtítkár elmondotta:

a nemzetközi írói alaptól regionális jelleggel érdekes pályázat-sorozatot indítunk novellák és költemények megírására. az évenként kiírandó pályázatokon harminc évnél fiatalabb írók és költők vehetnek részt azokból az országokból, ahol már van és azokból az országokból is, ahol még nincs pen-centrum. a nyertesek teljes ellátással egyhónapos utazáson vesznek majd részt abban az országban, amelyet a nemzetközi pen által kijelöltek közül maguk a nyertesek választanak. az első pályázatot 1965-ben közép- és kelet-európaiak részére írjuk ki. 1966-ban afrika, 1967-ben ázsia, 1968-ban észak-és dél-amerika, 1969-ben ausztrál-ázsia, 1970-ben pedig nyugat-európa írói, költői vehetnek részt a pályázaton.

david carver befejezésül megemlítette, hogy a budapesti tanácskozás mintegy 30 ország irodalmi életét körülbelül százan képviselik. a pénteken és szombaton sorra kerülő kerekasztal-konferencia témáját „hagyomány és újítás korunk irodalmában”, címmel magyarországi javaslatára fogadták el./mti/

21.45

- 40 -

1964



**MTI.**

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Péter utca 6-7. Telefon: 100-400, 300-800

A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. október 16.

bb 1. előbb épül a tető mint az emelet

i sb/lk vm vg

1964. október 16.

a 21-es építőipari vállalat dolgozói építik a tizenegyedik kerületi új kenyérgyárat a prielle kornélia utcában. a napi két műszakban 45 tonna pékárut termelő új gyárat 1966 második felében kell üzembe helyezni, s a rövid határidő miatt még télen sem szünetelhet az építkezés.

a vállalat műszaki vezetői érdekes módszert dolgoztak ki a téli építkezésre. megváltoztatták az építés hagyományos sorrendjét, mert a közeledő tél miatt nincs már arra idő, hogy az alapozás után fokról-fokra növeljék az épületet. ezért előbb építik meg a tetőt mint a közbenső födémeket. előregyártott vasbetonpillérekkel és gerendákból összeszerelik az épület vázát, hogy elhelyezhessék rajta a tetőelemeket. ezután téglafalal zárják le az üzem oldalait, s így télen a minden oldalról védett épületben már zavartalanul betonozhatnak, építhetik a közbenső födémeket és a válaszfalakat. a központi üzem érdekessége az is, hogy egyemeletes háznak épül, mégis földszintessé alakítják. a terület egyenetlensége miatt ugyanis később mintegy három méter vastag földréteggel kell feltölteni az épület környékét, s a félig eltemetett ház régi földszintjéből lesz a raktári alagsor, az első emelet pedig a kemencékkel és a gépsorokkal felszerelt üzemi földszintté alakul.

az építők a jövő év végén adják át a központi épületet a gép-szerelőknek, de 1966 májusában újra visszaköltöznek, hogy a szerelők után szeptemberig elvégezzék még az utolsó simításokat, a festő, a burkoló és a mázó munkákat./mti/

- 1 -

me